

**Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль район Советы
КАРАРЫ**

2021 елның 8 февралә

№ 32

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керә торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм жирләренә кермәгән Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм яңадан торгызу максатларында, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы **КАРАР БИРӘ:**

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләрдәге яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне (кушымта) кабул итәргә.
2. Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетына Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә яшел үсентеләр кисү буенча хезмәт күрсәтү вәкаләтләрен тапшыру өлешендә жирле үзидарә органнары белән килешү төзәргә һәм төзәргә тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Кама Тамагы муниципаль районы Советының экология, аграр мәсьәләләр, табигый байлыктар һәм жирдән файдалану буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

**Кама Тамагы муниципаль районы
Башлыгы, муниципаль район Советы рәисе**

Н.А. Вазыйхов

Татарстан Республикасы Кама
Тамагы муниципаль район
Советының 2021елның 8
февралендәге 32 номерлы
караына кушымта

**Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә керми торган һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге жирләргә керә торган яшел утыртмаларны кисү
тәртибе турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Кама Тамагы муниципаль районы Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәмин итү максатларында эшләнә һәм Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән һәм физик затларның хосусый милкендәге жирләргә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә яшел утыртмаларны кисү тәртибен (алга таба - авыл жирлегә) билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма килеп чыккан агач, куак һәм үләнчел үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп).

Табигый территорияләр - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый чыгышлы үсемлекләр кишәрлекләре урнашкан территорияләр, ясалма рәвештә яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең аз төзелгән участкалары, алар чикләрендә өслекнең 50 процентыннан да ким булмаган өлеше үсемлекләр капламы белән тулган.

Халык яши торган территорияләр- табигый килеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигать территорияләре участкалары.

Агач - диаметры ачык беленеп торган кәүсәле үсемлек, үсентеләрдән кала, 1,3 м биеклектә кимендә 5 см биеклектә.

Куак - туфрак өслегендә тармакланган күпьяллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы - газон, табигый үлән үсемлекләре.

Куелык - үсемлекләр, куаклар нинди дә булса урында куе булып үсә.

Яшел массив - тоташ майдан хасил итүче 50 данәдән дә ким булмаган, зур агачлар (15 еллыктан артып киткән) үсә торган территория участогы.

Яшел утыртмаларны зыян салу - аларның үсешен туктатуга, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик зарарлануына, кабыкның бөтенлеген бозуга, туфракның тере катламын бозуга, яшел үсентеләрнең я туфракның зарарлы матдәләр белән

пычрануына, ут төртүгә яисә башка йогынты ясауга китерми торган яшел утыртмаларга зыян китерү.

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) - яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле зарарлаулар.

Компенсацион яшеллэндерү - юкка чыгарылган яисә 2 коэффициент белән зарарланган урынына яшел утыртмаларны торгызу.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

1.1. Муниципаль район территориясендә урнашкан барлык яшел утыртмалар (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) сакланырга тиеш.

1.2. Муниципаль район территориясендә яшел үсентеләрне үстерү өчен саклыкны һәм шартларны тәмин итү бурычлары түбәндәгечә йөкләнә:

3.2. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - әлеге оешмалар житәкчеләренә;

3.3. милектәге яки арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яки арендаторлар.

1) Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренә милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәмин итәргә тиеш.

2) Әлеге Нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйлә барлык гражданнарга һәм оешмаларга, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, проектлауны, төзелешне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баруга кагыла.

3) Муниципаль район территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла. Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмә.

4) Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

5) Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәмин итү белән бергә урнашмаган яшеллэндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Муниципаль район территориясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Муниципаль район территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәжәгать итүче Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән рәвештә (1 нче кушымта) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәп бирелә:

3.3.1. Шәхесне таныкмый торган документлар;

3.3.2. Вәкаләтле вәкилнең вәкаләтләрен раслый торган документ (әгәр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил гамәлдә булса);

3.3.3. Участок схемасы яқындагы корылмаларга яисә киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка ориентирларга кадәр;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокукны билгели торган һәм аларны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре:

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел утыртмаларны кисү башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

3.3.6. Таралган территорияләренң хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчереп утырту шартлары килештерү;

3.3.7. Агач утыртканда яисә утыртканда инженер челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен уздыруга ордер ачылу белән килештерү.

3.4. Мөрәжәгать итүчегә хат-гариза килгәч, муниципаль районның башкарма комитеты әлегә эш төрен үткәргүгә рөхсәте булган махсулаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап ведомосте;

3.4.2. агач-куак үсентеләренң санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәянең (түләүнең) бәясен исәпләп чыгару. киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенң 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләр Гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәт итү вакыты - 90 көн.

3.5. Муниципаль районның башкарма комитеты Гариза бирүче хаты, яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләүне) исәпләп чыгару нигезендә муниципаль район башкарма комитеты житәкчесенң муниципаль район территориясендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт бирү турында күрсәтмә проектын әзерли.

3.6. Эшләренң житештерүгә рөхсәт алганда, Заявитель, аның мәнфәгатьләрендә яшел утыртмалар юкка чыгарыла, әлегә Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертергә һәм компенсация яшелләндерүнең тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү авыл жирлегә бюджетына гариза бирүче тарафыннан күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә гариза бирүче акчалары исәбеннән башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияле белгечләр тарафыннан гына рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны егу һәм кисү калдыкларын, төяү һәм алып китү. эшне Гариза бирүче хисабына башлап жибергәннән соң өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.10. Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.11. Агачны кискән өчен түләмичә агач һәм куакларны кисү муниципаль районның башкарма комитеты тарафыннан түбәндәгә очракларда рөхсәт ителергә мөмкин:

3.11.1. яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкцияләү;

3.11.2. авария хэлэндэге һәм башка гадэттэн тыш хэлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияларен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда яктылыкны боза торган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. Авария хэлэндэге (төшү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очрақларда яшел үсентеләрне кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгаткә муниципаль районның башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация яшелләндерү үткәргә кирәк.

3.13. Авария, коры-сары һәм хәвеф-хәтәрсез үсентеләр 2 нче кушымта нигезендә акт нигезендә комиссияләр тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 маддәсе аналогиясе буенча, хужалык эшчәнлеге нәтижәсендә барлыкка килгән яки аны гражданга яисә юридик затка тапшырганнан соң жир кишәрлегендә табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куаклык аның милке булып тора, ул аңа ия, файдалана һәм үз милке белән житәкчелек итә.

3.15. Яшел утыртмаларны санкцияләnmәгән кисү яисә юкка чыгару дип таныла:

3.15.1. рөхсәт кәгазендә күрсәтелгән санда булмаган ,шул төрдәге булмаган агач яки куакларны рөхсәт белән яки рөхсәтсез кисү;

3.15.2. ут белән саксыз эш итү яки ут төртү нәтижәсендә агачларны һәм куакларны юк итү яки зарарлау;

3.15.3. кәүсәне божралау яки кисеп тамгалау;;

3.15.4.үсә торган агачларның һәм куакларның үсеше туктатылганчы зарарлау

; 3.15.5. агач һәм куакларның агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән зарарлануы;

3.15.6. корыган агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башка зарарланулары.

3.16. Дәүләт урман фондында урнашкан агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юкка чыгару ирекле кисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять жаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәларен үтәү муниципаль район территориясендә барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очрақларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү якындагы сезонда, агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнырның яисә юридик затларның мәнфәгатләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару булган акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада - компенсация яшелләндерүенә: 2 коэффициент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызуга түләнергә тиеш.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Муниципаль районда шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны яклау таләпләрен үтәп алып барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участкалары, аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган килеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшқуарлык эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшқуарлык эшчәнлеген, эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корымалар урнаштыру, муниципаль районның Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы территориясендә РФ
дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән
яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында
нигезләмәгә 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесе

(оешманың исемен яисә Ф.И.О., адресын
күрсәтергә)

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАМА ТАМАГЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ АГАЧ-КУАКЛАРНЫ ЧИКЛӘНГӘН КИСҮ ӨЧЕН

ГАРИЗА

Агачларны, куакларны, агач-куаклыкларны (кирәклесен ассызыкларга) кисүне рөхсәт
итүегезне сорыйм.(оешманың исемен яисә Ф.И.О. жир кишәрлегенә хокукның төрен
күрсәтү)

(торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлегендә

___данә агач

___данә куак булу белән характерлана:

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән өчен түләүне
гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсация өчен
утыртырга йөкләмә алам.

Ф.И.О. ,имза, дата

Кушымталар:

- 1.Чыгыш - рөхсәт итү документлары.
- 2.Үсемлекләрне кисеп алу күздә тотыла торган яшел
утыртмаларның төре һәм саны күрсәтелгән жир кишәрлеге планы.

ТР Кама Тамагы муниципаль
районы территориясендә РФ
дәүләт урман фонды жирләренә
көрмәгән яшел утыртмаларны
кисү тәртибе турында
нигезләмәгә 2 нче кушымта

**ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ДИП ТАЛУ ТУРЫНДА
АКТ**

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты
“ ”

Түбәндәге составтагы комиссия:

(Ф. исеме, атасының исеме, вазыйфа)

(Ф. исеме, атасының исеме, вазыйфа)

(Ф. исеме, атасының исеме, вазыйфа) яшел утыртмаларны тикшерелде.

Тикшерү нәтижеләре түбәндәгечә билгеләнде:

Нәтижеләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____

(имза) (Ф. исеме, атасының исеме)

2. _____

(имза) (Ф. исеме, атасының исеме)

3.

(имза) (Ф. исеме, атасының исеме)